

Vesturbyggð
Óskar Örn Gunnarsson
Aðalstræti 75
450 Patreksfjörður

Reykjavík 28. maí 2020
UST202005-013/A.B.
10.04.02

Efni: Lýsing – Breyting á aðalskipulagi Vesturbyggðar 2006-2018 vegna iðnaðarsvæðis við Þverá

Vísað er til erindis skipulagsfulltrúa Vesturbyggðar er barst 4. maí sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um lýsingu á breytingu á aðalskipulagi Vesturbyggðar 2006-2018 vegna iðnaðarsvæðis við Þverá.

Í lýsingu kemur fram að skilgreint verður nýtt 5 ha iðnaðarsvæði (I10) undir starfsemi Eldisvarar við Þverá á Barðaströnd. Áformað er að fara í endurskipulagningu og uppbyggingu á svæðinu en núverandi starfsleyfi veitir heimild til þess að vinna allt að 200 tonn í land- og kvíaeldi. Samkvæmt upplýsingum frá sveitarfélaginu er áætlað að svæðið sem er hér til umfjöllunar verði skilgreint sem landbúnaðarland/athafnasvæði í endurskoðuðu aðalskipulagi Vesturbyggðar 2018 – 2030.

Vatnsfjörður - Friðland

Í greinargerð kemur fram að Þverá er innan marka friðlands Vatnsfjarðar, sem friðlýst var 1975 og því áriðandi að öll uppbygging og skipulagning starfseminnar sé eins og best verður á kosið með tilliti til þess. Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að tillagan sé í samræmi við auglýsingu um friðlandið í Vatnsfirði.

Umhverfisstofnun telur að þar sem mannvirkjagerð og jarðrask og hvers konar breytingar á landi eru háðar leyfi Umhverfisstofnunar sé nauðsynlegt að samvinna verði við stofnunina um endurskoðun aðalskipulagsins og gerð deiliskipulags að því er tekur til friðlandsins.

Forsendur

Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að ákvæði um umfang verkefnisins, eins og heimildir um byggingarmagn og framleiðslumagn á svæðinu, séu sett fram í tillögunni.

Staðhættir og umhverfisaðstæður - Lífríki

Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að fjallað sé um lífríkið á svæðinu í tillögnum og áhrif verkefnisins á það. Stofnunin bendir á að samkvæmt vistgerðarkorti Náttúrufræðistofnunar Íslands eru m.a. þangföror á svæðinu. Í þangfjörum getur verið mikið fuglalíf allt árið um kring, mest þó um fartímann á vorin.

Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að fjallað sé um áhrif tillögunnar á lífríki og ráðstafanir sem fyrirhugaðar eru til verndar þess.

Fráveita

Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að fjallað sé um fráveitumál í tillögnum og bendir stofnunin á að öll fráveita skal vera skv. reglugerð nr. 798/1999 um fráveitu og skólp.

Umhverfisstofnun vekur athygli á að skv. 9. gr. reglugerðar nr. 798/1999 um fráveitur og skólp skal öllu skólpi sem veitt er til sjávar veitt minnst 5 metra niður fyrir meðalstórstraumsfjöruborð eða 20 metra út frá meðalstórstraumsfjörumörkum.

Úrgangur

Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að fjallað sé um meðhöndlun úrgangs frá eldinu eins og fastefni (set úr hreinsunarsíum), dauðum fiski og blóðvatns og hvort hann er sendur í urðun eða í endurnýtingu.

Umhverfisstofnun bendir á að endurnýting er ofar en förgun í förgangsröðun um meðhöndlun úrgangs skv. 7. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs. Efnið sem síast úr frárennsli fiskeldis er að mestu næringarefni köfnunarefnis og fosfórs í formi saurs fiska og fódurleifa.

Umhverfisstofnun telur mikinn umhverfisávinning felast í því að minnka magn lífræns efnis í urðun og tekur fram að næringargildi efnisins er talsvert og því hentugt til endurnýtingar, s.s. áburðarnýtingar. Stofnunin vinnur að gerð leiðbeininga til aðila í fiskeldi á landi um endurnýtingarmöguleika fastefna/sets úr frárennsli, m.a. til áburðar fremur en til förgunar með urðun.

Ásýnd og rask

Að mati Umhverfisstofnunar er mikilvægt að allar byggingar falli vel að svipmóti og einkenni lands eins og kostur er. Í umfjöllun um umhverfis- og menningargæði í landskipulagsstefnu segir að mikilvægt sé að huga að ásýnd og yfirbragði nýrra mannvirkja í dreifbýli og hvernig þau falla að umhverfi sínu.

Umhverfisstofnun bendir einnig á að í 69. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd segir: „Við hönnun vega, virkjana, verksmiðja og annarra mannvirkja skal þess gætt að þau falli sem best að svipmóti lands. Við mat á umhverfisáhrifum og afgreiðslu leyfisumsókna vegna slíkra framkvæmda skal taka afstöðu til þessa atriðis.“

Umferð

Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að gerð sé grein fyrir umferð gangandi (göngustígar) um svæðið og mikilvægt er að girðingar hindri ekki umferð. Í 26. gr. náttúruverndarlaga nr. 60/2013 er fjallað um girðingar og þar segir: „Óheimilt er að setja niður girðingu á vatns-, ár- eða sjávarbakka þannig að hindri umferð gangandi manna. Ef mannvirki hindrar för um bakka skal sem kostur er séð fyrir göngustíg kringum

mannvirkið og að bakkanum aftur. Þegar girða þarf yfir forna þjóðleið eða skipulagðan göngu-, hjólréiða- eða reiðstíg skal sá sem girðir hafa þar hlið á girðingu. Heimilt er að hafa göngustiga í stað hliðs þegar girt er yfir skipulagðan göngustíg.“

Samantekt

Umhverfisstofnun telur mikilvægt, þar sem starfsemin er innan friðlands, að starfseminni sé markaður skýr rammi í skipulagi og lögð áhersla á samræmi við friðlýsingarskilmála og markmið friðlýsingar þ.m.t. að stuðlað sé að góðri umgengni um svæðið.

Axel Benediktsson
sérfræðingur

Virðingarfyllst

Björn Stefánsson
sérfræðingur